

Handläggare
Jenny Torssander
Telefon: 08-50835804**Till**
Arbetsmarknadsnämnden
den 20 oktober 2026

Yttrande över remiss av Utökad tillsyn över barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen (Ds 2026:19)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2026/924

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat Socialdepartementets promemoria Utökad tillsyn över barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen (Ds. 2026:19) till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Promemorian föreslår ändringar i skollagen som innebär att barn till föräldrar som omfattas av aktivitetskrav ska erbjudas förskola och fritidshem.

En förutsättning för ett enhetligt aktivitetskrav i hela landet är lika tillgång till barnomsorg. *Arbetsmarknadsförvaltningen tillstyrker* därför de lagändringar som promemorian föreslår.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser dock att *förslaget behöver kompletteras* så att även föräldrar med insatser via Arbetsförmedlingen får samma rätt till barnomsorg som föräldrar med kommunala aktiviteter.

Sammanfattning av remissen

Aktivitetskravet innebär att personer som får försörjningsstöd sedan minst tre månader ska delta i aktivitet för rätt till fortsatt försörjningsstöd. Aktiviteterna ska typiskt sett föra deltagaren närmare arbete eller studier. Aktivitetskravet ska anpassas efter individens förmåga att delta i aktiviteter, och är som högst 40 timmar per vecka. Aktivitetskravet ska också anpassas utifrån möjligheten att ha tillsyn över barnet och vid bedömningen beakta i vilken omfattning kommunen erbjuder förskola eller fritidshem. I praktiken innebär detta i nuläget att omfattningen av aktivitetskravet

påverkas av hur mycket barnomsorg kommunen erbjuder. Idag har barn vars föräldrar är arbetslösa rätt till förskola 15 timmar i veckan från och med ett års ålder.

Promemorian innehåller två förslag på förändringar i skollagen; ett som gäller förskola och ett som gäller fritidshem. Syftet är att föräldrar med försörjningsstöd ska kunna delta i de aktiviteter som de blivit anvisade till. Genom dessa förändringarna ska föräldrar med försörjningsstöd och aktivitetskrav få rätt till förskola eller fritidshem för sina barn. Utökad tid ska erbjudas barn från ett års ålder och som längst upp till vårterminen det år eleven fyller 13 år. Kommunerna har redan fått extra medel via det generella statsbidraget för att kunna erbjuda utökad tid i barnomsorg för barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskravet. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2027.

Beredning

Ärendet har beretts inom staben för strategi och samordning vid arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter

Sammanfattning av synpunkter

Arbetsmarknadsförvaltningen *tillstyrker de föreslagna lagändringarna*. För att aktivitetskravet ska kunna vara enhetligt i hela landet krävs det att tillgången till barnomsorg är lika för alla som omfattas av kravet. Förvaltningen anser dock att *förslaget behöver kompletteras*. Detta för att säkerställa att även barn till föräldrar som har heltidsinsatser på Arbetsförmedlingen får samma lagstadgade rätt till barnomsorg som föräldrar med aktivitetskrav.

Ställningstaganden

Arbetsmarknadsförvaltningen tillstyrker förslagen på ändringarna i skollagen, 8 kap. 5 § (förskola) och 14 kap. 5 § (fritidshem).

Regelbunden närvaro i pedagogisk verksamhet gynnar barnens utveckling samtidigt som det möjliggör för föräldrarna att delta i aktiviteter som leder mot arbete. I Stockholms stad har barn till arbetslösa redan rätt till heltidsomsorg, men förslaget är av vikt för att uppnå nationell likvärdighet och ett enhetligt aktivitetskrav.

Villkor för deltagare i Arbetsförmedlingens insatser

Personer som deltar i arbetsmarknadspolitiska program på heltid via Arbetsförmedlingen omfattas inte av aktivitetskravet. Det innebär att de inte heller omfattas av den föreslagna utökade rätten till barnomsorg. Enligt SKR:s Öppna jämförelser - Förskola erbjuder knappt en femtedel av kommunerna förskola mer än 15 timmar per

vecka för barn till arbetslösa. Kommunerna är inte heller skyldiga att erbjuda fritidshem till denna målgrupp.

Promemorian utgår från att kommunerna ofta kommer att erbjuda barnomsorg ändå, med hänvisning till barnets eget behov eller på grund av familjens situation i övrigt. Ett exempel på en sådan situation är om föräldrar deltar i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Även om kommunerna alltså har möjlighet att erbjuda mer tid i förskola till denna grupp, innebär promemorians förslag att villkoren inte blir lika för dem som har insatser från Arbetsförmedlingen och dem som har aktiviteter via kommunen.

Lika rätt till barnomsorg oavsett arbetsmarknadspolitisk aktör

Det är problematiskt att tillgången till barnomsorg beror på om arbetsmarknadsinsatsen ges av kommunen eller Arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsförvaltningen anser därför att lagförslaget bör kompletteras så att även föräldrar med insatser via Arbetsförmedlingen får samma lagstadgade rätt till barnomsorg som föräldrar med kommunala aktivitetskrav.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltningen

Amanda Broman
Avdelningschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

1. Remissen Utökad tillsyn över barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen (Ds 2026:19)